

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2012. gada 21. jūlijs – 27. jūlijs

APVIENOTĀ LONDONAS AVĪZĒ UN

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 28 (1254)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Latviešu valodai un latviskai dvēselei

Ar šādu nosaukumu no 11. līdz 13. jūlijam Rāmavas muižā, piecpadsmit minūšu brauciena attālumā no Rīgas centra, norisinājās latviešu skolotāju profesionālās pilnveides kursi, ko organizēja Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru. Skolotāji bija sabraukuši no dažādām latviešu mītnes zemēm, vedot sev līdzi labāko pieredzi, ar ko dalījās konferences laikā.

Daina Grosa, Pasaules brīvo latviešu apvienības Izglītības nodaļas vadītāja, bija ieguldījusi lielas pūles un sirds siltumu, domājot ne tikai par sekmīgu konferences norisi, bet arī izraugoties vislabākos lektorus no dažādām pasaules valstīm un arī no Latvijas. Visi programmai iekļautie temati bija augsti profesionāli sagatavoti un liecina, ka latviešu skolotāji patiesi ir zelta fonds mūsu tautai, taču tas diemžēl ne vienmēr tiek pietiekami novērtēts.

Vadot savas latviešu skoliņas, daudzi no šiem skolotājiem atalgojumā saņem vienīgi prieku par bērnu labajām valodas zināšanām un viņu interesi par Latviju. Ar materiālo pusi lielāki daļai pašiem jātiek galā. Arī Daina Grosa, veicot šo atbildīgo darbu, vadot Latviešu izglītības nodaļas pasākumus, kur aizvien pieaug latviešu skoliņu skaits, - dara to no darba brīvā laikā - ar prieku, bet līdz spēku izeiši-

mam. Redzēju, cik atbildīgi viņa no agra rīta līdz pusnaktij un pat vēl vēlāk sekoja līdz konferences gaitai, klusi un neuzkrītoši kārtējot ikdienas administratīvos darbus. Neviens skolotājs ne reizi neaizgāja neuzklausīt. Katram atradās labs vārds vai vismaz draudzīgs, uzmundrinošs smaidis.

Daina bija parūpējusies ne tikai par labu lekciju programmu, bet arī par to, lai katrs skolotājs tiktu garšīgi pamieļots un varētu ērti atpūsties muižas "putniņu" istabās.

Vērtīgas bija ne tikai lekcijas, bet arī skolotāju savstarpējās sarunas un iepazīšanās. Katrs mēs esam ne tikai profesionālis savā darbā, bet arī cilvēks ar savām interesēm un dzīves pieredzi. Šī

personiskā draudzība sevišķi nozīmīga kļūst brīžos, kad cilvēks atrodas tālu pasaulē, pienāk pārbaudījumu stundas, kad kaut kas neizdodas, kad izsīkst spēki, kad viņš jūtas viens un nenovērtēts. Tad kāda kolēģas vai drauga vārds ir vairāk nekā labu zaļu vērts.

Šī konference iezīmēja arī jaunu sākumu latviešu bērnu garīgajā audzināšanā. Bet par to lasītāji varēs lasīt raksta turpinājumā nākamajā numurā.

13. jūlija vakarā sākās nākamā konference "Latvieši pasaulē - piederīgi Latvijai", kas turpinās arī nākamajā dienā Latvijas Ārlietu ministrijā. Arī to apmeklēja lielākā daļa skolotāju, kuri piedalījās skolotāju konferencē Rāmavā.

Vera Volgemute Rozīte

Konference „LATVIEŠI PASAULĒ – PIEDERĪGI LATVIJAI“

13. un 14. jūlijā Latvijas Republikas galvaspilsētā Rīgā notika starptautiska konference „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai“, ko organizēja LR Kultūras ministrija, LR Ārlietu ministrija un LR Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Pasaules brīvo latviešu apvienību (PBLA) un Eiropas latviešu apvienību (ELA). Konferences rīkotāji darba kārtībā bija izvirzījuši divus centrālos mērķus: izvērst dialogu par nepieciešamo rīcību latviskās identitātes uzturēšanai, noturīgu saišu un sadarbības veidošanai starp latviešiem ārzemēs un Latviju, dzimtajiem novadiem, mācību iestādēm; kā arī sniegt priekšlikumus attīstības plānošanas dokumentam sadarbībai ar latviešiem ārzemēs.

Pirmā konferences diena, 13. jūlijs, norisēja Vecrīgā – folkkluba „ALA“ pagrabā, kur tās dalībniekus uzrunāja LR Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa un LR Izglītības un zinātnes ministrs Roberts Ņilīšs. Apsveikuma vār-

dus klātesošajiem teica arī PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis un ELA priekšsēdis Aldis Austers. Savukārt par godu ievērišanas cieņīgajam notikumam, ka 2014. gadā Rīga būs Eiropas Kultūras galvaspilsēta, ar minētājā gadā plānotajām kultūras norisēm, kā arī ar pašu gatavošanās procesu konferences dalībniekus iepazīstināja nodibinājuma Rīga-2014 Komunikācijas un mārketinga vienības vadītāja Anna Muchka, demonstrējot apjomīgu power point prezentāciju. Viņa arī ikvienu dalībnieku aicināja uz sadarbību, populārizējot šo lielo projektu savās mītnes zemēs.

Otra konferences diena, 14. jūlijs, norisēja LR Ārlietu ministrijas telpās. Dalībniekus uzrunāja LR tieslietu ministrs Jānis Bordāns, PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis, LR Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks Rolands Lappuķe un LR Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta direktore Ruta Klimkāne. R. Lappuķe un R. Klim-

kāne stāstīja par diasporas iespējamo ietekmi uz tautas attīstību, kā arī par gada laikā paveiktajiem uzdevumiem, kas skar ārpus Latvijas dzīvojošos tautiešus un viņu intereses. Jāpiebilst, ka saskaņā ar tautas skaitīšanas datiem pagājušā gada pavasarī Latviju bija atstājuši 213 000 tautieši, taču emigrācija aizvien vēl turpinās. Konferences dalībnieki uzzināja gan par Latvijas valsts amatpersonu vizītēm zemēs, kur ir lielas diasporas, un risinātajiem dialogiem ar tām, gan arī par sadarbību ar pētniekiem un ekspertiem, kas analizē un pēti dažādus ar diasporu saistītus jautājumus. Tika sniegta informācija par Ministru kabineta (MK) noteikumiem, kas paredz Latvijas skolu pedagogu rīcību gadījumos, kad no emigrācijas dzimtenē atgriežas ģimene ar skolas vecuma bērniem, kuriem izglītība jāturpina Latvijā.

Konferences ievadsesiju atklāja LR ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts. Ministrs referēja par gal-

Vēl viena spoža Latvijas dziedātāju uzvara!

Pasaules koŗu olimpiādā Sinsināti, ASV, zelta laurus plūcis arī vokālais ansamblis *Latvian Voices*. Septiņas Latvijas meitenes, profesionālas dziedātājas, gandrīz visas Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijas absolventes ar koŗdirigentu diplomu, dzied *a cappella*. Sinsināti olimpiādā šī grupa startēja sievietu kamerkoŗu kategorijā, iegūstot zelta medaļu un ģempionu titulu. Tāpat kā Latvijas Kultūras akadēmijas kamerkoris *Sōla*, par kuŗa panāku-

tas un komponētas dziesmas, latviešu tautasdziesmu apdares, renesanses un baroka laikmeta dziedājumi un populāru laikmetīgu dziesmu versijas.

Starptautisku ievēriību ansamblis ieguva, jau pirmo reizi koncertējot ārpus Latvijas. Tas notika 2009. gadā Hamburgā. Pērnā gada jūlijā, piedaloties konkursā *Vokal Total* Grācā, Austrijā, *Latvian Voices* ieguva sudraba diplomu, bet šogad aprīli Starptautiskajā konkursā *A Cappella* Leip-

miem un trim iegūtājām zelta medaļām olimpiādas pirmajā nedēļā vēstijām pagājušajā nedēļā, arī *Latvian Voices* bija aicinātas dziedāt ģempionu grupā, kuŗā ieguva augstāko iespējamo žūrijas novērtējumu. Aculiecinieki stāsta, ka plašo *Duke Energy* zāli meiteņu septiņbalsīgais dziedājums papildījis tikpat skaņi, it kā dziedātu simtbalsīgs koris.

Slaido latviešu „lakstīgalu“ vārdi ir Laura, Andra, Karīna, Nora, Zane un vēl viena Laura un Elīna. Viņu repertuārā ir pašu aranžē-

ciģā, Vācijā, meitenes kļuva par konkursa laureātēm. Panākumi, ko mūsu koris un ansamblis guvis pasaules koŗu olimpiādā Sinsināti, kārtējo reizi apliecinā Latvijas vokālās mākslas augsto līmeni un mūsu tautas dziedāšanas tradīcijas, kas tiek ne vien koptas un glābātas, bet arī radoši attīstītas tālāk. Ne velti Latvijas koŗdziedātāji, diriģenti un mūzikas dzīves organizētāji izpelnījušies godu 2014. gadā Pasaules koŗu olimpiādu sarīkot Rīgā.

G.S.

venajiem emigrācijas iemesliem šobrīd (ekonomiskā dimensija – turīguma nodrošināšana sev un saviem tuvākajiem), par iespējamām sekām, ko Latvija izjutīs jau pēc pāris gadiem (akūts darbaroku, īpaši kvalificētu speciālistu trūkums), kā arī iezīmēja nākotnes perspektīvas Latvijā (prognozē, ka ik gadu tiks radītas 15 000 jaunas darba vietas).

Savukārt ELA priekšsēdis Aldis Austers uzstājās ar prezentāciju, kuŗas nosaukums – „Par paveikto un darāmo sadarbības stiprināšanai ar Latvijas valdību“, uzsverot dažus ELA darbības akcentus, pozitīvos un ne pārāk pozitīvos procesus, kā arī jautājumus, ko ELA plāno risināt tuvākajā nākotnē. Par vienu no pozitīvajiem iezīmēm tika minēts fakts, ka ELA saņēmusi pirmo financējumu no LR Kultūras ministrijas.

Lielu konferences dalībnieku

Konference „LATVIEŠI PASAULĒ – PIEDERĪGI LATVIJAI“

Atklāta konferences otrā darba diena. Prezidijā no kr.: Rolands Lappuķe, Jānis Kukainis, Jānis Boldāns, Daniels Pavļuts, Ruta Klimkāne un konferences norises vadītājs Ēdijs Bošs

(Turpināts no 1. lpp.)

Beidzoties konferences ievad-sesijai, darbs tika organizēts pie-cās atsevišķās darba grupās. Tās bija: **izglītība** (vadīja PBLA Izglītības padomes priekšsēde Daina Gross un LR izglītības un zinātnes ministra padomniece Liesma Ose), **ārpusskolas izglītība: saieti, nometnes – pamats identitātes veidošanai** (vadīja PBLA Izglītības padomes priekšsēdes vietniece, 3x3 globālā koordinā-tore Liga Ruperte un *Trīsreiztrīs Latvija* valdes priekšsēde Inese Krūmiņa), **novadnieki** (vadīja Amerikas latviešu apvienības (ALA) un PBLA pārstāve Taira Zoldnere un Latvijas Universitā-

tes (LU) Humānāro zinātņu fakultātes pētniece Dace Dzenovska), **kultūra** (vadīja Kultūras un nemateriālā mantojuma centra pārstāve Dace Melbārde un Latviešu biedrības Īrijā pārstāve In-guna Grietiņa) un **jaunieši** (*Ernst&Young* vecākais konsultants Jānis Dirveiks un Jaunatnes organizāciju apvienības *IMKA Latvija* pārstāve Linda Ūzuliņa). Par šajās darba grupās spriesto un secinājumiem, kas būtu veicams tuvākajā nākotnē pašreizējās situācijas uzlabošanai konkrē-tajā jomā, ELA ziņos atsevišķi.

Konferences nobeigumā Latvi-jas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) priekšsēdis Jānis

Endziņš un ELA priekšsēdis Al-dis Austers noslēdza sadarbības memorandu, kuŗa galvenais mērķis – veicināt informācijas apmaiņu starp Latvijas uzņēmē-jiem un diasporu.

Šī konference uzskatāma par pagājušajā gadā aizsāktās tradi-cijas turpinājumu. Jau ziņojām, ka pērn 16. jūlijā ELA, sadarbo-joties ar LR Kultūras ministriju un citām institūcijām, notika konference „Latviešu emigrācijas un diasporas problēmatika un risinājumi”.

Informāciju sagatavojuši
Lāsma Ģibiete,

Eiropas latviešu apvienības (ELA) komunikāciju referente

Pošamies uz LNPL vēlēšanām!

Vārds, uzvārds: _____

Adrese Lielbritānijā: _____

Dzimšanas datums: _____

(Nepieciešams, lai pierādītu, ka pēc vecuma ir tiesīgs vēlēties)

Lielbritānijā nodzīvoto gadu skaits: _____

E-pasta adrese: _____

Tālr. nr.: _____

Mob. tālr. nr.: _____

Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā (LNPL) vēlēšanas paredzētas laikā no 2012. gada 1. līdz 18. novembrim. To priekšdarbi jau iesākti, bet daudz kas vēl jāveic nākamās mēnešos.

VĒLĒTĀJU REGISTRĀCIJA

LNPL Centrālā vēlēšanu komi-sija aicina Lielbritānijā dzī-vojošus tautiešus (īpaši tos, kas kopš 2008. gada mainījuši dzīves-vietu) reģistrēties LNPL vēlē-tāju sarakstā, nosūtot šādu informā-ciju LNPL CVK pēc e-pasta ad-reses lnpl@btinternet.com vai pa pastu LNPL CVK Reģistrā-cija c/o 15 Maryland Road, Wood Green, London N22 5AR.

KANDIDĀTU IZVIRZIŠANA

Par kandidātiem var izvirzīt personas, kam ir vēlēšanu tiesi-

bas un kas prot latviešu valodu. Kandidātus var izvirzīt Lielbritā-nijas latviešu organizāciju (draud-žu, koŗu, deju kopu, biedrību u.c.) valdes un to nodaļas vai kopas, kā arī pilntiesīgi vēlē-tāji ar ne mazāk kā 10 parakstiem.

LNPL Centrālā vēlēšanu komi-sija aicina tautiešus apzināt un mudināt LNPL vēlēšanās kandidēt ikkatru Lielbritānijā dzīvojošu tautieti, kam ir griba darboties Lielbritānijas latvie-šu sabiedrībā un nodrošināt tās nākotni.

Kandidātu pieteikšanas veidla-pas saņemamas pie www.latvie-siem.co.uk vai pieprasāmas, rakstot uz lnpl@btinternet.com. Vēlētāju reģistrēšana un kandidātu pieteikumi jāiesniedz LNPL CVK līdz šī gada 1. septembrim.

Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā vēlēšanu noteikumi

Latviešu Nacionālā Padome

LIELBRITANIJĀ

Latvian National Council

IN GREAT BRITAIN

LNPL sesijā ievēlēja Centrālā vēlēšanu komisija šādā sastāvā: priekšsēdis P. Zivtiņš, sekretāre R. Abakuka, locekļi A. Balode, P. Buchanan, I. Gricus, M. Pūlis.

VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

A. Vēlētāji un to tiesības

1. LNPL vēlēšanās ir tiesības piedalīties visiem Lielbritānijā dzīvojošiem latviešiem neatkarīgi no pavalstniecības un cittaui-tiešiem, kas precējušies ar latvie-šiem, un viņu pēcnācējiem. Vē-lēšanu tiesības ir tiem, kas sa-snieguši 18 gadu vecumu līdz 2012. gada 18. novembrim.

B. Kandidāti un to izvirzīša-nas kārtība

2. Par kandidātiem var izvirzīt personas, kam ir vēlēšanu tiesi-bas un kas prot latviešu valodu.

3. Kandidātus var izvirzīt piln-tiesīgi vēlētāji ar ne mazāk kā 10 parakstiem vai Lielbritānijas latviešu organizāciju valdes un to nodaļas vai kopas.

4. Izvirzīto kandidātu vārdi saskaņā ar LNPL Centrālās vēlē-šanu komisijas izziņotiem tech-niskiem vēlēšanu noteikumiem jāiesūta Centrālāi vēlēšanu komi-sijai. Reizē arī jāpaziņo izvir-

zīto kandidātu dzimšanas dati, adrese, fotogrāfija un īsas biogra-fiskas ziņas, ieskaitot nodarbo-šanos un akadēmiskās kvalifi-kācijas, ko kandidāti vēlas ievie-tot kandidātu sarakstā. Šos datus LNPL Centrālā vēlēšanu komi-sija izmanto kopēja kandidātu saraksta sastādīšanai. Jāiesūta arī kandidātu rakstveida piekri-šana kandidēt.

5. Kopējo kandidātu sarakstu, kas reizē ir arī vēlēšanu liste (saraksts), vēlēšanām sastāda un apstiprina LNPL Centrālā vēlēša-nu komisija. Sarakstā kandidāti ierakstāmi alfabēta secībā pēc viņu uzvārdiem ar pilnu vārdu, dzīvesvietu (pilsēta vai apgabals) un biogrāfiskiem datiem, ko kandidāti vēlas ievietot.

C. Vēlēšanu norise

6. Vēlēšanas ir vispārējas, vien-līdzīgas, tiešas un aizklātas.

7. Ikviens pilntiesīgs vēlētājs var nodot tikai vienu aizpildītu vēlēšanu listi, attiecīgā ailē atzi-mējot ar X zīmi ne vairāk kā 19 kandidātu vārdus, par kuriem viņš balso.

8. Ikviens vēlētājs pirms vēlē-šanām no LNPL Centrālās vēlē-šanu komisijas saņem vēlēšanu

materiālus: vēlēšanu listi, apzi-mogotu aploksnī un aploksnī ar Centrālās vēlēšanu komisijas adresi.

9. Vēlētāji vēlēšanu listi aizpil-da saskaņā ar vēlēšanu technis-kiem noteikumiem. Bojātas vai nepareizi aizpildītas vēlēšanu listes uzskatīs par nederīgām.

10. Vēlēšanu kontrolei ir vēlētāju saraksti ar šādām ziņām: uzvārds, vārds un pašreizējā ad-rese. LNPL pārstāvjiem tiek lūgts papildināt LNPL Centrālās vēlēšanu komisijas piesūtītos sarakstus ar to balsotāju vārdiem, kuŗi šajos sarakstos neparādās. Sarakstu papildinājumi nosū-tāmi Centrālāi vēlēšanu komi-sijai.

11. Sūdzības par vēlēšanu gaitu ikviens vēlētājs var iesniegt LNPL Centrālāi vēlēšanu komisijai ne vēlāk kā divas nedēļas pēc vēlē-šanām.

VĒLĒŠANU TECHNISKIE NOTEIKUMI

1. Visa Lielbritānija ir viens vē-lēšanu apgabals.

2. Vēlēšanas organizē un vada LNPL Centrālā vēlēšanu komi-sija. Tās adrese: Straumēni, Cat-

thorpe Manor, Catthorpe, Leices-tershire LE17 6DF.

3. Vēlēšanas notiek 2012. ga-dā no 1. līdz 18. novembrim.

4. LNPL pārstāvji līdz 2012. gada 1. septembrim nosūta LNPL Centrālāi vēlēšanu komi-sijai balsotāju sarakstu papildī-nājumus. Ikvienam vēlētājam ir tiesības pārbaudīt, vai viņš ir ierakstīts vēlētāju sarakstā.

5. Kandidātu vārdi iesūtāmi LNPL Centrālāi vēlēšanu komi-sijai līdz 2012. gada 1. septem-brim.

6. Ikviens vēlētājs saņem kan-didātu sarakstu, kas reizē ir arī vēlēšanu liste.

7. Nevienam nav tiesības no-dot vairāk kā vienu vēlēšanu listi, attiecīgā ailē ar X atzīmējot tos kandidātus, par kuriem balso. Nevar balsot vairāk kā par 19 kandidātiem (par mazāku skaitu var).

8. Vēlētāji aizpilda vēlēšanu listi, ieliek to apzīmogatā ap-loksnē un to aizlīmē.

9. LNPL Centrālā vēlēšanu komi-sija pārbauda, vai attiecīgāi personai ir tiesības vēlēties (vispārējo noteikumu 1. punkts) un savāc slēgtās aploksnē, kuŗas vēlētāji nodevuši personiski vai piesūtījuši pa pastu.

10. Paredzētā kārtībā sagata-votā vēlēšanu liste jāieliek apzi-mogatā vēlēšanu aploksnē (ma-zākā, bez adreses), kas jāaizlīmē. Aizlīmētā vēlēšanu aploksnē savukārt jāieliek otrā aploksnē (lielākajā, ar LNPL Centrālās vēlēšanu komisijas adresi), kas atkal jāaizlīmē, un uz aploksnē

otras puses skaidri un salasāmi jāuzraksta savs vārds, uzvārds un adrese. Tādā kārtībā sagata-votā aploksnē jānogādā (pa pastu vai personiski) LNPL Centrālāi vēlēšanu komisijai laikā no 2012. gada 1. līdz 18. novembrim.

11. Vēlēšanu aploksnē atveŗ un balis skaita LNPL Centrālās vēlēšanu komisijas pilnvarotie balsu skaitītāji.

12. Vēlēšanu kandidāti nevar būt balsu skaitītāji.

13. Vēlēšanu kandidātiem ir tiesības būt klāt balsu skaitīšanā par novērotājiem.

14. Vēlēšanu listes nav derīgas, ja tās nav aizpildītas saskaņā ar vēlēšanu noteikumiem.

15. Par LNPL locekļiem būs ievēlēti tie 19 kandidāti, par ku-riem vēlēšanās nodots lielākais balsu skaits.

LNPL Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdis:

P. Zivtiņš

sekretāre: R. Abakuka

Lasiet tīmeklī!

ASV latviešu laikraksta

LAIKS

mājaslapa

www.laiks.us

Temata turpinājums

Kas notiek ar Brāļu kapiem? Iecerēs un financējums

„Brāļu kapi ir kā dzīve. Iecerēs viss ir tik skaidrs. Mums ir vairoņi, kas krituši par brīvu Latviju. To sargāt un kopt mums liek viņu atdotās dzīvības. Brīvības kareivjus ar pateicību guldīsim Brāļu kapos svētai piemiņai. Paši nāksim šurp mācīties dzimtenes mīlestību, drosmi dzīvot, iedvesmu kalpot valstij un tautai. (..)“

Mēs, zemes pretrunu skartie, mēdzam spriest, kurš no mirušajiem ir cienīgs atdusēties Latvijas ideālu svētvietā. Taču svarīgāk ir jautāt, kurš no dzīvajiem ir cienīgs te stāvēt? Pie Brāļu kapu Svētās uguns klājas nākt ne vien ar ziediem, bet ar apņēmību kalpot brīvas, vienlīdzīgas, vienotas un laimīgas Latvijas labā. Reiz, lai izcīnītu Latvijas valsti, ienaidnieks bija jāuzvar ar šauteni rokā. Šodien, lai brīvības cīņu sapni piepildītu, ir jāuzvar ienaidnieks sevi” – tā raksta Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas archibīskaps Jānis Vanags grāmatas „Rīgas Brāļu kapi. 1915. 1936. 2011” ievadā. Apjomīgā, skaistā un ar vēsturiskiem faktiem bagātā grāmata iznākusi pagājušajā gadā, un to financējis Austrālijas latviešu Rīgas Brāļu kapu Atbalsta fonds, kuŗa organizētājs ir Jānis Vējiņš.

Guntis Gailītis

Simt grāmatas ir dāvinātas Rīgas Pieminekļu aģentūrai, kuŗas galvenais uzdevums ir koordinēt, plānot un vadīt darbus, kas saistīti ar pieminekļiem Rīgā. Pieminekļu aģentūras direktors Guntis Gailītis stāsta, ka Brīvības piemineklim un Rīgas Brāļu kapiem daudzo pieminekļu vidū ir īpašs statuss un patiesībā **jau sen ir bijis vajadzīgs atsevišķs likums par Brāļu kapu statusu un financējumu. Esot cerība, ka tāds likums beidzot varētu tapt.**

Likums vajadzīgs ne tikai tāpēc, ka Brāļu kapi ir izcils kultūrvēsturisks piemineklis un kritušo svētvietā, bet arī tāpēc, ka ar financēšanu ir problēmas, kas pēdējos gados netiek risinātas, bet tikmēr laika zobs dara savu. Jāpiebilst, ka nauda vajadzīga gan Brāļu kapu uzturēšanai un labiekārtošanai, gan restaurācijai. Rīgas dome ir atbildīga par uzturēšanu un labiekārtošanu, bet Pieminekļu aģen-

tūra veic visus darbus, kas saistīti ar restaurāciju. Uzreiz jāpiebilst, ka restaurācija prasa nopietnu izpēti, nopietnu financējumu un, protams, darbu veikšanai ir vajadzīgi speciālisti, ar celtniecības darbu zinātājiem tik nopietnā darbā iztikt nevar.

Mazliet vēstures

Pēc Otrā pasaules kara Rīgas Brāļu kapi tika atstāti bez speciālistu uzraudzības un vajadzīgās aprūpes. No 1958. līdz 1964. gadam veiktā restaurācija galvenokārt bija dažādi labiekārtošanas darbi, un, kā skaidro Guntis Gailītis, – tā bija ansambļa simbolisko elementu pielāgošana citas ideoloģijas standartiem, un tas nozīmēja oriģinālās simbolikas iznīcināšanu. Gāja laiks, Brāļu kapi pamazām degradējās, tāpēc vēl LPSR laikos, 1988. gadā, dažādu nozaŗu speciālistus izdevās apvienot darba grupā, kas uz entuziasma pamatiem uzsāka Rīgas Brāļu kapu zinātnisko izpēti. 1991. un 1992. gadā speciālisti izstrādāja Rīgas Brāļu kapu apsaimniekošanas programmu, kuŗā bija paredzēts izveidot zinātniskās pētniecības un ražošanas uzņēmumus, kas apvienotu labākos speciālistus Brāļu kapu apsaimniekošanas,

Naudas devēji

Aģentūras direktors Guntis Gailītis norāda, ka no sirds teiktus pateicības vārdus pelnījuši visi ziedotāji un arī abi fondi: „Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonds” un „Austrālijas Latviešu Rīgas Brāļu kapu atbalsta fonds”. Gan ziedotāji, gan fondi dara, kas ir katra spēkos, bet restaurācijas darbiem vajadzīgs ļoti nopietns financējums, tāpēc Guntis Gailītis domā, ka galvenā atbildība būtu jāuzņemas valstij, kas diemžēl pēdējā laikā ir it kā aizmirsusi vienu no Latvijas lielajām nacionālajām kultūrvēsturiskajām vērtībām – Rīgas Brāļu kapus. Tāpat Aģentūru financē Rīgas dome (sedz uzturēšanas un aprūpes izdevumus, kā arī financē atsevišķus pieminekļu restaurācijas projektus), Kultūras ministrija, Aizsardzības ministrija, nevalsts organizācijas (fondi), privātpersonas un uzņēmumi (ziedojumi).

Privātpersonas ziedoto naudu var pārskaitīt Aģentūrai vai nu ar konkrētu norādi, kuŗam Brāļu kapu objektam tā domāta, vai arī tikai ar norādi, ka nauda ziedota Brāļu kapiem. Ja nauda ziedota Brāļu kapiem, to var iekļaut pašreizējo restaurācijas darbu izmaksās, bet, ja norādīts konkrēts objekts, tad var nākties pagaidīt, līdz šim objektam tiks savākta visa nepieciešamā nauda. Ja naudu savāc nevalsts organizācijas (fondi), tad naudu Aģentūrai nepārskaita, bet vienojas, kuŗu restaurācijas darbu daļu par šiem līdzekļiem var veikt. Līgumu ar darba veicējiem (izpildītājiem) slēdz fonds, bet viss notiek stingrā Aģentūras speciālistu uzraudzībā. „Restaurācija nav pasākums, kuŗā katrs var darīt, kā grib un kā patīk. Mēs skatāmies arī, lai darba izpildītāji tiešām būtu profesionāļi, rēķinām izmaksas,” saka Guntis Gailītis. Domstarpības reizēm esot bijušas, jo gadoties, ka cilvēki domā – viņiem ir savākta nauda un viņi tagad noteiks, kas un kā jādara, bet, pēc Gailīša teiktā, visu vienmēr izdēvies ar godu atrisināt. „Cilvēki vien esam, un gadās, ka kādam gribas sevi iedomāties par Latvijas un Brāļu kapu glābēju, par

lielāko zinātāju, bet restaurācija nav vienkārša, ir jābūt faktos un zināšanās pamatotai rīcībai,” saka Pieminekļu aģentūras direktors. „Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonds” daudz dara, lai jaunatnei stāstītu par Latvijas vēsturi un Brāļu kapiem, to nozīmi un vērtību, tāpēc pēdējos gados fondam nav pieticis līdzekļu, lai financētu restaurācijas darbus. „Tā ir fonda izvēle, viņi dara vajadzīgu darbu, bet viņi nav Brāļu kapu restaurācijas darbu vienīgie un galvenie financētāji,” skaidro Guntis Gailītis. Jāpiebilst, ka 2004. gadā tika noslēgts Trīspusējais līgums starp Aizsardzības ministriju, Kultūras ministriju un Rīgas domi par financējumu Rīgas Brāļu kapiem.

Ieskatoties Aģentūras finanču pārskatos, var redzēt, ka 2006. gadā Aģentūras financējums Rīgas Brāļu kapiem ir bijis 209 852 lati, no kuŗiem:

- no Aizsardzības ministrijas saskaņā ar Trīspusējo sadarbības līgumu – 97 652 lati;
- Kultūras ministrijas mērķdotācija – 39 200 lati;
- Rīgas dome (aprūpei, uzturēšanai) – 73 000 lati.

„Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonda” financējums 2006. gadā ir bijis 18 000 latu skulptūras „Divi brāļi” restaurācijai un 1500 latu arhitekta A. Birzenieka kapavietas iekārtošanai.

2007. gadā Aģentūras financējums Rīgas Brāļu kapiem ir bijis 286 451 lats, no kuŗiem:

- no Aizsardzības ministrijas saskaņā ar Trīspusējo sadarbības līgumu – 72 949 lati;
- Kultūras ministrijas mērķdotācija – 39 200 lati;
- Rīgas dome (aprūpei, uzturēšanai) – 173 302 lati.

No 2008. līdz 2010. gadam Rīgas Brāļu kapu restaurācijai izlietoti:

- 2008. gadā**
Rīgas pašvaldība – 104 044 lati
Rīgas pašvaldības investīcijas – 16 865 lati
Kultūras ministrija – 71 060 lati
Aizsardzības ministrija – 77 393 lati
- 2009. gadā**
Rīgas pašvaldība – 13 335 lati
Kultūras ministrija – 54 197 lati
Aizsardzības ministrija – 86 217 lati

Ziedojumi – 19 443 lati

2010. gadā
Rīgas pašvaldība – 20 895 lati
Kultūras ministrija – 30 124 lati
Aizsardzības ministrija – 6390 lati

Ziedojumi – 2467 lati

Diemžēl raksta tapšanas laikā pārskats par 2011. gadu nebija pieejams, bet Guntis Gailītis norāda, ka financējums jo tālāk, jo nabadzīgāks.

Šogad savu ārtavu Rīgas Brāļu kapu restaurācijas darbos pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal ir apņēmies dot „Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonds”. Vēl jāpiebilst, ka Aģentūras un Fonda sadarbību nosaka 2006. gadā noslēgtais Sadarbības līgums, kuŗā ir paredzēta ne tikai naudas līdzekļu piesaiste Rīgas Brāļu kapu atjaunošanai, veicinot apsaimniekošanas un restaurācijas darbus, bet arī informātīva un izglītojoša darba veikšana, lai veicinātu sabiedrības izpratni par Brāļu kapu nozīmi.

Veicamie darbi

Veicamo darbu saraksts Rīgas Brāļu kapos no 20012. līdz 2015. gadam ir krietni liels, 13 lapas. Taču jau saraksta sākumā rakstīts: ja tiks piešķirts finansējums... Darbu saraksts sadalīts trīs prioritātēs. Pirmās prioritātes restaurācijas darbu sarakstā ir IV depozitārija rekonstrukcija, Terases un Svētās uguns altāra rekonstrukcijas 1. posms, bojāto un trūkstošo kapu plāksņu nomaiņa (pakāpeniski, pēc vajadzības katru gadu), Centrālā kapu lauka sānu sienu rekonstrukcija, restaurācijas projekts un akmens materiālu inventārizācijas nobeigums. Pirmās prioritātes saraksts paredz arī labiekārtošanas, remonta un renovācijas darbus.

„Mēs zinām, ko un kā darīt, ir vajadzīgs tikai finansējums. Tai pirmām kārtām ir jābūt valsts rūpei. Mani satrauc arī doma, vai Brāļu kapiem tiks ierādīta kāda vieta Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas sarīkojumos 2014. gadā. Pašlaik izskatās, ka Brāļu kapi ir aizmirsti,” pēc mūsu tikšanās saka Guntis Gailītis.

„Lieli ceļi, mazi ceļi – visi Rīgā satecēja” (t.dz.)

Ieskats folkloras festivālā *BALTICA* 2012

Festivāla *Baltica* 25 gadu jubileja Rīgā pulcēja 173 folkloras kopas un etnogrāfiskos ansambļus no visiem Latvijas novadiem un pilsētām, kā arī lietiskās mākslas studijas, tautas teicējus, amatniekus un individuālos dalībniekus. Kopā 2000 dalībnieku – neticami lielu skaitu. No ārzemēm bija ieradies 300 odalībnieku liels košu viesu pulks, viņi mērojuši ceļu no ASV, Izraēlas, Itālijas, Francijas, Bulgārijas, Lietuvas un Igaunijas.

Vērmanes dārzs Rīgas centrā ir pārtapis par plašu skatuvi festivāla daudzpusīgajām norisēm. Te gan zālienā, gan uz koka estrādītes koncertē folkloras kopas, var sadziedāties arī dziesmu teltī, tepat ir bagāta amatnieku un tautas mākslas studiju tautisko priekšmetu un lietu pārdošana. Lūdzu – sākot no koka karotēm, līdz stilīgai lina kleitai ar magoņu rakstu. Rakstaini lina audumi un galdauti, šatiera segas, tautiskas jostas un lupatiņu gridceliņi, senās baltu rotas, greznas podnieku krūzes un jaunums uz kārā zoba – grauzdētas mandeles ar ķiplokiem. Man patīk viss, un arī cenas ir pieejamas, jo pats meistars bez starpnieka pārdod savu preci. Par naudu runājot, jāuzsver – visi koncerti un festivāla sarīkojumi ir par brīvu, biļetes netiek tirgotas, un tautas mākslas svētki ir demokrātiski sasniedzami katram.

Amata prasmes ir cieši savītas ar tautas nemateriālo kultūras mantojumu, kā to tagad zinātniski dēvē, bet mēs ar to saprotam dziedāšanu, dejošanu, gadskārtu tradīciju svētku svinēšanu. Tad tiek dziedātas katriem svētkiem atbilstīgas tautasdziesmas. Zinātniskajā konferencē, festivālu atklājot, folkloras pētniece Aida Rancāne no Latvijas Universitātes izteica domu, ka gadskārtu svētku sagatavošanas daļa ienes sakārtotības un apkārtnes uzpošanas ievirzi. Arī jaunu aizsākumu, kā tas ir, piemēram, Dagdā, svinot Annas dienas svētkus vai Talsos – Ušiņdienu. Pētījumi rāda, ka gadskārtu svētkus svin vairākas dienas, pirmai dienai ir vairāk ezoterisks raksturs, un svētki tajā norit ģimenes lokā, otrā dienā svētki jau ir gan

ģimenē, gan plašākā sabiedrībā. Zinātniece atzīst, ka sabiedrība ir nogurusi, un novēl tai, lai sapnī un miegs nenomāc realitāti.

Gribas secināt, ka gadskārtu svētku svinēšana mūsu tautā ir uzmundrinošs un atjaunojošs process. Bet latviešu godi – krustības, kāzas un bēres – iezīmē cilvēka mūža nozīmīgākos notikumus. Festivālā saklausām arī šādas dziesmas, un tās ir kontekstā ar galveno tēmu – ceļš. Vērmanes parkā var saņemt mākslinieciskas pastkartes ar Māras, Ūsiņa, Zalkša zīmēm un to skaidrojumu saistībā ar ceļu. Festivāla Dižkoncerts kino *Splendid Palace* zālē svinīgi apliecina dalībnieku gatavību glabāt tautas garantantus. Priecē lietuviešu *Kupkėmis* ar sešām milzu tāšu taurēm un reto, tikai leišiem piederīgo sutartines polifono dziedājumu. Dižkoncerta telpās zaļi smaržo meijas, bet ārā asfalta un Rīgas mūru karstā elpa kausē dalībnieku spēkus. Viņi turas pretī ar smaidu, dziesmu un satikšanās prieku. Uzrunāju nejausu pretnācēju, kas ar kokli padusē steidzas pa parka celiņu, tā ir **Evija Filipsons** no folkloras kopas *Laiva*.

„Kāpēc tu piedalies folkloras kustībā?” Evija atbild: „Lai dabūtu to sajūtu, ko ikdienā nevar iegūt, joprojām saglabājot veco. Mana vecmāmiņa Anna Priedīte bija liela dziedātāja Alūksnē. Vēl nemācēdama staigāt, es jau dziedāju.” Fotografējoties Evija piebilst: „Tik karsts, ka villaini nevar uzlikt.”

Iepriecina, ka festivāla dalībnieku pulkā sastopu daudz jauniešu, kam plecā kokle, akordeons, vijole vai bungas. Jaunās ģimenes, kas lina krekliņos, biksītēs un brunčos iegērbj savus mazulišus un nesā tos visur līdz, pat uz skatuves. Gluži kā Evija, šie mazie latvieši aug kopā ar dziesmu. Tiesa, ja folkloras ansambļa pamatkodols ir ģimene, tad tai apkārt pulcējas līdzdomātāji.

Latvijas presē un, galvenais, tautas atmiņā ir labi saglabājies epizods, kad *Skandinieku* vadītājs Dainis Stalts pirmo reizi pēc aizlieguma festivāla laikā atkal publiski pacēla Latvijas karogu.

Laikraksts *Diena*: *Atmodas laika aktivists atceras, ka festivālam 1988. gadā visādam gadījumam bija sagatavojis trīs karogus, kurus līdz pacelšanas brīdim kādreizējā Sporta pili līcis paslēpt ozolzaru vitnēs un villainēs.*

Arī man atmiņā no toreizējās *Balticas* palicis ansamblis *Kolibri* koncerts Doma laukumā, kad pirmo reizi mūžā redzējām tautiešus – skaistus dziedātājus lina kreklos, kas, atbraukuši no ASV, – kas tik skanīgi dziedāja latviešu tautasdziesmas.

Garais ceļš kopā ar tautasdziesmu padara dzīvi skaistāku un skanīgāku

Festivāls *Baltica* arī šogad sagaidījis savus tālumniekus. Pēterbaznīcā sestdienas rītā katrs ansamblis tematiski ir veidojis dziesmu kopu, atrodot vienojošo sasauci ar ceļa tēmu. *Dūdalnieki* no Lielbritānijas dzied kaņavīru dziesmas, tās raisa pārdomas par situāciju, kad viņu vecāki kaņā ceļos abija spiesti atstāt Latviju. Sibīrijas latvieši no Omskas – ansamblis *Daina* ar nevilnotu sirsniņu iesaista klausītājus kopdziesmā. Visiem labi zināmā folkloras kopa *Teiksma* no Minesotas Elgas Pones vadībā izvēlējusies vairākas ar jūru un Jūras māti saistītās dziesmas. Viņu pūrā ir arī E. Melngaila un J. Vītoļa savāktās tautasdziesmas. Elga Pone dziedājumu beidz ar vārdiem: „Garais ceļš kopā ar tautasdziesmu padara dzīvi skaistāku un skanīgāku.”

Spīrgts, skanīgs un sabalsojumā bagāts ir *Sudrabavots* no Vašingtonas. Atrmiņā paliek dalībnieku teiktie vārdi, ka savam repertuāram viņi meklē dziesmas par sievietes spēku. To arī varēja sajūst, staigājot tālus ceļus ASV; viņi ar savām dziesmām gan stāsta par latviešiem, gan māca tās citiem. Viņi dzied arī Latvijas vēstniecības sarīkojumos, reprezentējot tautas kultūru. „Simtu jūdžu tūlumā” ir tema, ko izdzied Luksemburgas latviešu folkloras kopa *Dzērves*. Nesendibinātā grupā apvienojās gan uz svešu pusi aizprecējušās dziedātājas un viņu bērni, gan tie, kam darba gaitas Luksemburgā, arī viņu otrās pusītes iesaistījušās

ansambļa darbībā. Ir arī bērnu kopa *Mazās dzērviņas*, kurā bērniem tiek mācītas tautasdziesmas un rotaļas, pat noturētas krustības.

Mazliet skumjas ir šīs dziesmas un emocijas dziedātāju acīs, pirmo reizi piedaloties festivālā un pārstāvēt citu zemi, ne savējo. Viņi koncertā saka: „Kā gājputni mēs atgriezīamies Latvijā ik vasarā, lai atkal satiktu savus mīļos.” Nodomāju – vai tāpēc izraudzīts ansambļa nosaukums *Dzērves*, ka putna saucienā jūtamas ilgās? Ar košām rotāšanas dziesmām augstās Pēterbaznīcas velnes ieskandina Igaunijas latviešu folkloras kopa *Rēvele*. Vadītāja Laura Šmidberga desmit gadus krāto dziesmu pūru dižajos *Skandiniekos* turpina jaundibinātajā Igaunijas latviešu folkloras ansamblī.

Dzirksteles virs Daugavas

Kas nebijis un īpašs ir *Baltica* dalībnieku gājiens. No Vērmanes parka garām Brīvības piemineklim, cauri Vecrīgai, pāri Akmens tiltam tas devās uz AB dambi – pussalu Daugavā tieši pretim Rīgas pilij, Domam un Pēterbaznīcai, – tur notika festivāla atklāšanas Ugunsrituāls.

Kad Pārdaugavas pusē redzu Svētiku gājienu, kas ar degošām lāpām kā zelta zvaigznītēm virs galvas dodas uz Daugavas malā novietoto latviešu zīmju vietu, – tas ir līdz šim neredzēts skats. Kā senči nebeidzamā paaudžu plūsmā ļaudis nes ko pārāku par ikdienas nesamo, – viņi nes virs galvām dzirkstošu, degošu dziesmu garu, un to simbolizē mirgojošās uguntiņas. Lāpnešu gājiens dziedot iet garām Gaismas pilij, pelēkdūmakotam, sagumušam kalna siluetam. Sirmāis milzis sēd Daugavas krastā. Gājiens ir tā zelta josta, par ko tautasdziesmās dzied, – to apjožot ap Daugavu vai jūru, neļaujam svešam nākt un latvju ziedus postīt. Gājiens galva jau sasniedzusi ceļa galu, kamēr aste vēl Vecrīgā. Tūkstoši pāriet par Akmens tiltu, un varbūt tas jau arī ir tas Baltāis zalktis, par kuŗu *Balticas* zīmju kartītēs lasīju?

Atklāšanā visi nodziedam Latvijas himnu un dalībnieki aiz-

dedz ugunszīmes – par Latviju, par novadiem. Liesmu lielumu var redzēt no pretējā krasta, un ir vēlēšanās, lai tās šķīsta visu, kas atrodas Daugavas krastos.

Turpinājums

Nākamajā festivāla dienā dalībnieku pulkā satieku **Imantu Nīgali**. Dzimusi, augusi un mācījusies Amerikā, aktīvi darbojusies latviešu jauniešu kultūras laukā ASV, pašlaik viņa studē Latvijas Universitātē. Mazi fragmenti no mūsu sarunas lai appliecin, ko darām, kam ticam un ko turpinām.

Jautāju: „Ievibrēt latviešos identitātes un piederības skaņu, kāda nozīme te ir tautasdziesmām?”

Imanta: „Tas, manuprāt, ir svarīgi, es tagad tīmeklī vēroju, kas notiek pašreiz Dziesmu svētkos Milvokos. Tas, ka mēs varam saņemt kopā šeit tādā īpašā Dziesmu svētku brīdī, ir ļoti nozīmīgi. Apbrīnojami ir arī tas, ka mēs varam tautastērpos dziedāt tautasdziesmas un deļot tautasdeļjas, nedzīvojot Latvijā. Tas ir fantastiski!”

Jautāju: „Kas tad ir latvietis, latvieša gars?”

Imanta: „Tas ir kaut kas īpašs! Tā ir valoda, tas ir – savās asinīs, savā garā sajūst sevi kā daļu no kaut kā lielāka. Lai kur es būtu, latvietība un valoda visur nāk līdz, un latviešus var atrast visur. Tas ir lieliski – viņus var satikt visur, un šeit, festivālā, var saplūst ar visiem kopā.”

Tūdaļ ir Imantas kārta ar postfolkloras kopu *Laiksne* iet uz skatuves. *Vērmanīti* veldzē pērkona dārdi un lietus. Imanta novelk pastalas, baltās zeķes un basām kājām iet dziedāt. Viena stipra balss, tikpat stipra kā tūkstošiem citu, ko vieno dziesma.

Nobeidzot ieskatu lielajā notikumā, gribu uzsvērt, ka festivālā *Baltica 2012* ļaudis uzrunāja dziļi, saturiski izvērsti veidota programma, tajā izceltie ceļā jēdzieni latviešu mitoloģijā, krustceles, ceļamaize, dziesmu ceļš. Par to varēja pārliecināties un priecāties gan dalībnieki, gan skatītāji.

Dace Micāne Zālīte

3x3 nometne Īrijā pirmoreiz

“Pirms nometnes mēs tikai nojautām, kādam īsti ir jābūt 3x3. Tagad, kad nometne jau ir beigusies un 3x3 dibinātāja Līga Ruperte atzīst, ka šī ir bijusi tāda nometne, kādai jābūt 3x3, esam bezgala gandarīti, ka mums ir izdevies to īstenot,” ar patiesu prieku atzīst Īrijas pirmā ģimeņu saietā rīkotāji. “Protams, turpmāk būs daudz zinīgāki, jo nu esam izgājuši cauri visam procesam – gan sagatavošanas posmam, gan pašai nometnes norisei. Nākamreiz daudz ko darīsim pavisam citādi,” saka Īrijas 3x3 padomes loceklis un lūdz vislielāko paldies par padomiem teikt Līgai Rupertei un Inesei Krūmiņai. Viņas gan čakli konsultējušas nometnes rīkotājus nometnes sagatavošanas laikā, gan nākušas talkā arī pašas nometnes laikā.

Saietā Zaļajā salā kopumā piedalījās 83 dalībnieki, un Dublīnas kalnos Lārchilā, kur notika nometne, bija sabraukuši latvieši no Zviedrijas, ASV, Kanadas,

Foto: Andris Tomašūns

Lielbritānijas, Latvijas un, protams, no Īrijas. Nometnotāji piedalījās kopumā 14 ievirzēs, un visai nometnei cauri pamišus ar “Apvārsni” vijās arī Jāņu mācība, jo Īrijas pirmajai nometnei nedēļa pirms Jāņiem tika izvēlēta ar īpašu nolūku. Pirmkārt, lai iemācītos tā pa istam

ligot, otrkārt, lai pirmā nometne paliktu atmiņā ar visspilgtākajiem un latviskākajiem svētkiem, kādi vien iedomājami, un, treškārt, lai tieši ligojot pulcinātu kopā Īrijas latviešus, jo ne tikai rīkotājiem, bet arī daudzajiem Īrijā mītošajiem latviešiem līdz šim bijis visai maz zināšanu par

3x3 un īpašo gaisotni, kas valda nometnē.

Nedēļas laikā Īrijas nometnē, apmeklējot dažādas ievirzes, nometnotāji papildināja zināšanas **Austrā Graša** (par latviešu valodas vērtību pasaules kontekstā), **Andra Tomašūna** (caur mūsu pašu fotoalbumiem - ceļojumā uz pagātņi), **Jāņa un Lailas Kirmuškas** (gan bērniem, gan pieaugušajiem, leļļu valstība), **Viestura Zariņa** (Latvijas un Īrijas alus darišanas vēsture, brūvēšana, lietošanas kultūra, būdīšana), **Līgas Rupertes** (3x3 kustības dibinātāja) un **Māras Tupeses** (savstarpējo attiecību uzlabošana ģimenē un bērnu audzināšana), **Ineses Krūmiņas** (latviskās virtuves noslēpumi, Saulgriežu rituāli un Jāņu svinēšanas tradīcijas), **Jāņa Krūmiņa** (seno latviešu cīņu un veiklības prasmes), **Aelitas un Juŗa Batņas** (latvisko pirts rituālu noslēpumi), **Līgas Reiteres** (ventiņu stāstniece un Zaļu sieva), **Mārites Briedes** (rotaļas un spēles ½

x ½), **Māra Brasliņa** (latviešu danči), **Valērija Martinkēviča** (sporta nodarbības bērniem), **Ilvas Kramas** (radošās mākslas un veidošanas nodarbības) un **Valdas Birkmanes** (kā aust bez stellēm) vadībā. Pie nometnotājiem ciemojās arī Austrā Graša uzaicinātais ķeltu valodu speciālists profesors Rourijs O'Higinss (*Ruairi O'Highinn*), iru dzejnieks Maikls O'Loklins (*Michael O'Loughlin*), alus darītājs Trevors Virtmens (*Travor Wirtman*) un portāla *Baltic-Ireland* redaktore Laima Ozola. Notika lekcijas par Īrijas latviešu vēsturi un brauciens uz pipju meistara Kārļa Pēterona mūzeju Salinoginā, pārgājiens kalnos un Daudzinājums piederībai, ko vadīja Inese un Jānis Krūmiņi.

Tagad, pārskatot fotografijas un pārslasot dalībnieku vērtējumu anketas, šķiet, ka mums tomēr ir izdevies izveidot mazu “Latviju” tepat Dublīnas pievārtē.

Sandra Bondarevskā

Austrālija nemaz nav tik tālu

Kas ir vislaimīgākais cilvēks? Tas, kurš prot just līdzīgu citam un priecājas par cita laimi kā par savējo. (Johans Volfgangs Gēte)

Ir vasara, un ikvienam kopā ar sauli dāvāta iespēja pakāpties šī gada visaugstākajā un vissvētīgākajā virsotnē, lai izbaudītu dabas burvību, ziedēšanas skaistumu un lai palūkotos apkārt - kas papildījies un kas vēl gaidāms gada visgaišākajā laikā - Latvijas vasarā. Stāsta, ka šai laikā mēdzot notikt brīnumi - cerīnātos laimi varot atrast, papardes ziedu sameklēt un margrietiņas ziedā mīlestību atsaukt.

Brīnumi vasarā tiešām notiek - tā nosprieda Valmieras SOS ciemata „Irbīšu” mājas bērni, kad kādu dienu saņēma bezgala mīlu un dārgu sūtījumu no ļoti tālas zemes - no Austrālijas.

Kas gan ir šie cilvēki zemē, ko no Latvijas šķīr neskaitāmi tūkstoši kilometru? Kas liek viņiem atbalstīt un iepriecināt bērnus, kuriem nākas dzīvot bez īsto vecāku gādības?

1963. gadā mācītājam V. Voitkusam Adelaidē pienāca ziņa no Vācijas, ka bērnam kādā latviešu ģimenē nepieciešama neatliekama medicīniskā palī-

dzība, taču ģimenes materiālais stāvoklis liedz to sniegt. Vairākas latviešu sievietes nolēma sniegt atbalstu šai ģimenei. Pirmās bija Vilma Kalderovska, Herta Frīdenberga, Rita Mētra, Dagmāra Jātniece un citas - astoņas dāsnas, darbīgas dāmas, kuras nodēvēja sevi par **Adelaides „krustmātēm”**. Reizi trijos mēnešos viņas pulcējās, vāca ziedojumus, pērkot lozes, mēģināja laimēt loterijā. Ir pagājuši daudzi gadi, paveikti neskaitāmi labi darbi un iespēju robežās palīdzēts daudziem tautiešiem. Sastāvs gan pa šiem gadiem mainījies, taču labo darbu ķēde nav pārtūkusi.

Šoreiz bezgala mīļš sūtījums nokļuva Valmierā, kur kopā ar audžumammu Ināru Krūmiņu vienā no SOS ciemata mājiņām dzīvo Ginita, Kristers, Andris, Alekss un Jānītis. Šiem mazajiem valmieriešiem jau agrā bērnībā nācies pārciest daudz rūgtu brīžu, un arī tagad nekas nespēj pilnīgi atsvērt savulaik piedzīvoto vecāku nevēribu un pāresētības - ne materiālais nodrošinājums, ne SOS sistēmas dāvātās iespējas augt un sevi pilnveidot, ne to cilvēku gādība un mīlestība, kuri patlaban ir kopā ar viņiem.

Adelaides "krustbērni"

Tāpēc šo bērnu sirsniņām dubultsvarīga ir ik reize, kad viņi jūt - kāds par viņiem domā un vēl viņiem labu. Katrs šāds apliecinājums vairo cerību, rada drošību un pārliecību - arī es tomēr esmu tik vērtīgs, lai mani kāds atcerētos.

Tā diena jūlija sākumā, kad bērni saņēma sūtījumu no Austrālijas, šķiet, bija viena no priecīgākajām šai vasarā. Par to bija parūpējušās Adelaides „krustmātes”, taču īpaša pateicība pie-

nākas Ilzei Rozentālei, kuŗa pielika ne mazumu pūļu, lai sūtījums, ko nogādāt adresātam uzticēja Vitolu fondam, uzsāktu tālo ceļu uz Latviju. Nav lielāka prieka kā redzēt bērna acis iemirdzamiem sajūsmā, ieraudzīt viņa seju nevēlotu prieku. Tie bija Svētki, tas bija Notikums, tas bija Brīnums! Tik daudz skaistu, noderīgu un arī mazliet svešādu interesantu lietu (jo tās kā nekā ceļojušas vai no otras pasaules malas) - rotaļlietas,

galda spēles, drēbītes, apavi, saldumi... Taču pats būtiskākais bija siltums, ko varēja izjust no katras lietas, - kāds labs cilvēks, domājot par Latvijas bērniem, to bija izvēlējis un iegādājies, kādas siltas, rūpīgas rokas to bija likušas lielajā sūtījumā un nogādājuša pastā, lai šīs dāvanas uzsāktu tālo ceļu pāri Pasaulei. Bērni, protams, bezgala priecājās par visu, taču svarīgāka šķita apziņa, ka kaut kur ir cilvēki, kas viņiem dāvājuši savu mīlestību. Tikai pašus mazākos grūti nācās pārliecināt, ka eņģeļi mēdz apciemot cilvēkus ne tikai Ziemsvētku laikā...

Kad drīz pēc mīlā sūtījuma saņemšanas bērni devās pavadīt dažas dienas pie jūras, vecākā meitene ieprātojās: „Kā būtu, ja mēs tagad smiltis uzzīmētu sirsniņu? Vai viņi to spētu aizskatīt un aiznest tur, tālu projām - līdz okeānam un pēc tam vēl tālāk - līdz pašai Austrālijai?” Uz to desmitgadīgais Kristers pārliecināts atbildēja; „Protams! Es kartē apskatījos - Austrālija taču nemaz nav tik tālu, tā ir pavisam tuvu! Viņam taisnība - tuvu gan. Ļoti tuvu. Ja cilvēki sarunājas sirds valodā.

Vita Diķe

Vitolu fondam rit vienpadsmitais darba gads, un ziedotāji var pamatot lepoties ar 1100 jauniešiem dāvāto iespēju iegūt augstāko izglītību. Šajā mācību gadā diplomu par augstāko izglītību saņēma 92 jaunie speciālisti. No 604 fonda stipendiatiem 132 zināšanas apguvuši ar vidējo vērtē-

jumu 9. Tas liecina, ka jaunieši prot novērtēt sniegto atbalstu.

Ik gadu 150 jauniešiem tiek dāvāta iespēja studēt, taču saņemto iesniegumu skaits ir daudz lielāks. Piemēram, 2010. gadā Fonds saņēma 525 jauniešu iesniegumus, 2011. gadā - 446, bet 2012. gadā - 452. Tas nozīmē, ka ik gadu Vitolu fondam būtu nepieciešamas 250 - 300 jau-

nas stipendijas, lai jauniešiem, kuri savas spējas un uzņēmību ir parādījuši jau vidusskolā, būtu iespēja iegūt izglītību. Vairāk nekā ar 400 pašreizējiem stipendiatiem līgums tiks pagarināts uz 2012./2013. mācību gadu.

Šajā gadā no 452 studētgrībētājiem 17 ir bāreņi, 60 jauniešu ģimenēs vidējie ienākumi uz cilvēku mēnesi ir mazāk par 50 latiem.

Iepazīstoties ar jauniešu iesniegumiem un viņu dzīvesstāstiem, nākas secināt, ka, līdzekļu trūkuma spiesti, ik gadu bez iespējām studēt paliek daudzi talantīgi un sevi jau apliecinājuši jauni cilvēki, kuri varētu kļūt par Latvijai noderīgiem izglītotiem speciālistiem. Diemžēl liela daļa no viņiem atstās dzimteni, lai gādāt iztikas līdzekļus dotos uz citām val-

stīm, un mūsu zeme kļūs par daudziem gudriem jauniem cilvēkiem nabagāka.

Ļoti lūdzam tos, kuriem ir iespēja, dibiniet savu stipendiju, tā mēs palīdzēsim gan jauniešiem, gan Latvijai!

Vairāk uzziniet - www.vitolufonds.lv

ISLANDE UN LATVIEŠI

Pēc tā, cik daudz dažādās pasaules valstīs dzīvo latvieši, varētu spriest, ka esam viena liela un varena tauta un Latvija - tik pārāpdzīvota zeme, ka nabaga latviešiem jāmeklē mājvieta tālu prom no Dzimtenes. Pat tik tālu, ar tik atšķirīgu klimatu, floru un faunu kā Islande.

Pēc oficiālajiem un svinīgajiem Islandes bīskapes konsekrācijas dievkalpojumiem un pieņemšanām varējām apauties tūristu stipros apavus un ietērpties lietu necaurīdīgās vējjakās, lai ar noīrēto autiņu trīs dienās apbrauktu apkārt Islandes salai un no visām pusēm apskatītu vietas, kur dzīvo ne tikai islandieši, bet arī pēc apstākļiem aprēķiniem ap 400 latviešu - apmēram 1,9% no kopējā ārzemnieku skaita.

Reikjavīkas katedrālē Hallgrímskirkjā tikāmies ar tur jau piekto gadu dzīvojošiem Lindu Penezi un Pēteri Leizānu no Gulbenes novada. Viņus apciemot bija ieradies Pēteris dēls Mārtiņš Leizāns, kas studē Latvijas Sporta pēdāgoģijas akadēmijā.

Linda strādājot Reikjavīkas skolas virtuvē un tur pieskatot arī bērnus, bet Pēteris braucot par autobusa šoferi. Abi ar dzīvi un darbu Islandē ir apmierināti, jo varot labi nopelnīt.

Reikjavīkā strādājot ap 300 latviešu, pārējie - citās pilsētās un ciemos. Lielākā daļa latviešu strādājot viesnīcās un tīrīšanas firmās, daļa - kafējnicās un restorānos.

No Austrumeiropas visvairāk Islandē dzīvojot poļi, tiem seko lietuvieši un latvieši. Taču, kaut mazā skaitā, tur dzīvo arī vācieši, dāņi, portugāļi, filipīnieši u.c. tautību pārstāvji.

Tā kā tuvojas līgo vakars, jautāju, vai Islandē paredzēta līgošana latviešiem, kā tas notiek citās zemēs. Linda un Pēteris atbildēja, ka kopīgus sarīkojumus latvieši Islandē neorganizējot, dzīvojot samērā nošķirti cits no cita, jo daudz stādājot un atpūtai īsti neatliekot laika. Arī braucieni uz slavenajām ģeotermālo ūdeņu peldvietām esot dārgi, ne visi to varot atļauties. Naudu taupot, lai atvaļinājumā aizbrauktu uz Latviju.

Jācer, ka pienāks diena, kad latvieši sāks pulcēties kopā arī Islandē, un, visticamāk, tas notiks tad, kad, kā rāda pieredze citās valstīs, mazie bērni būs paaugušies tik lieli, lai varētu mācīties latviešu valodu. Tad vecāki sāk kopīgi veidot mazās latviešu skoliņas.

Lindai esot žēl, ka Islandē nav pat Latvijas vēstniecības, ir tikai Pārstāvība Rīgā.

Bet valstiskie sakari - sadarbība ar Islandi Latvijai sākusies jau vairāk nekā pirms 20 gadiem, kad Islande bija pirmā pasaules valsts, kas 1991. gada 23. augustā atzina Latvijas neatkarību.

Savā ziņā Islandei ir daudz kopīga ar Latviju - maza valsts, skaitliski maza tauta, kuŗa cenšas saglabāt nacionālo identitāti un neatkarību un pašreiz iet cauri krīzes posmam.

Islande neatkarību atguva 1944. gada 17. jūnijā "vecajā tautas sapulces laukumā", kur valsts tika pasludināta par neatkarīgu. Turp aizbraukušiem mums likās neti-

camī, kā klinšu ietvertā plašā laukā, kur lejā tek dzidra upīte, tolaik ar zirgiem un pajūgiem sabraukuši tūkstošiem islandiešu, lai piedalītos nozīmīgajā brīvības pasludināšanas notikumā. Jau atēlos iespāids bija grandiozs, bet, redzot dabā šo vietu, varēja saprast, cik iespāidīgs toreiz bijis šis notikums.

Islandes pirmie iedzīvotāji bijuši iru mūki, kas tur ieradušies 8. gadsimtā pēc Kristus. Taču jau 870.-930. gadā Islandi sākuši kolonizēt norvēģu iecelotāji, un 1262. gadā Islande nonākusi Norvēģijas pakļautībā.

Pēc Norvēģijas karaļa Olafūra pavēles islandieši tikuši kristīti. Vietējie pagāni pretojušies. Tajā laikā, kad pieņēma kristietību, Islandē bijis lavas izvirdums, ko kristietības pretinieki tulkoja par Dieva sodu, mums stāstīja Anna M. Olafsdotira. Norvēģu kristieši vaicājuši: "Bet kas ir vainīgs tajos izvirdumos, uz kuŗiem jūs pašreiz stāvat?"

Tādējādi 1056. gadā dienvidu Islandē tika nodibināts pirmais bīskapa krēsls, kas vēlāk kļuva par ievērojamu izglītības centru.

Katolicisms Islandē attīstījās līdz 16. gadsimtam. 1551.gadā Baznīcu reformēja, un tās īpašums un vara pārgāja dāņu rokās. Dānijas karalis aizliedza Islandei tirgoties ar citām zemēm, izņemot Dāniju. Tāpēc laikā, kad citas Eiropas valstis attīstījās, Islande palika izolēta un līdz 1787. gadam, kad tirdzniecības aizliegums tika izbeigts, tā nevarēja līdzvērtīgi attīstīties.

Tikai 1918.gadā Islande ieguva pašnoteikšanās tiesības iekšējos jautājumos, taču līdz pat

Elmārs Ernsts Rozītis

1944.gadam valsts valdnieks joprojām bija Dānijas karalis.

Līdzīgs liktenis kā Latvijai ir arī Islandes iedzīvotājiem. Neapmierināti ar savā valstī notiekošo, viņi 19. gadsimtā masveidā izceļoja uz Jauno pasauli, galvenokārt uz Kanadu. Apmēram no 70 000 iedzīvotājiem dzimteni tolaik atstāja ap 15 000 islandiešu.

Otrā pasaules kara laikā Islande, tāpat kā Dānija, saglabāja neitralitāti. Taču 1940. gadā Dāniju okupēja Vācija. Islandieši izmantoja šo situāciju, un Islandes valdība pārņēma Dānijas karaļa funkcijas, arī ārlietas. Taču jau mēnesi vēlāk Islandi okupēja Britu karaspēks, pārņēmtās tās neitralitāti, bet 1941. gadā Islande nonāca ASV atbildībā, un

Sabiedroto spēki Islandē palika līdz pat 1946. gadam.

1949. gadā Islande formāli kļuva par NATO locekli. Tā ir vienīgā NATO dalībvalsts, kuŗai nav sava karaspēka. Islande ir pievienojusies Eiropas Ekonomiskajai zonai, bet nav Eiropas Savienības dalībvalsts. 2009. gada jūlijā Islandes parlaments nobalsoja par pieteikšanos dalībai Eiropas Savienībā.

No 2003. līdz 2007. gadam Islande kļuva par globālu finanču centru, tāpēc 2008. gada ekonomiskā krīze to skāra visskaurāk.

Autore Islandes ainavā

Islandieši elektroenerģiju iegūst no varenajiem ūdenskritumiem un silto ūdeni - no pazemes karstajiem avotiem, tāpēc viņiem nav jāmeklē papildu enerģijas resursi. Turklāt Golfa straumes ietekmē Islandes klimats ir pietiekami mērens un patīkams, lai gan valsts atrodas pavisam tuvu Polārajam lokam. Līdz slavenajai Hraunhafartangi bākai, kas atrodas tikai trīs kilometru attālumā no Polārā loka, bijām aizbraukuši un pēc pusnakts arī turp aizgājuši. Tas bija netālu no Raufarhofn ciemata, kuŗā dzīvojam tikai 200 cilvēki, pārsvarā zvejnieki un mazās zivju fabrikas strādnieki, kas ražo ikrus eksportam uz Ameriku. Viesnīcīņas īpašnieks, kas tur aizvadījis gandrīz visu sava mūža laiku, tomēr sacīja, ka nekad šo vietu nemainītu.

Dienā, kad tur ieradāmies, cilvēki bija aizbraukuši vasaras atvaļinājumā. Ciemats bija tukšs un kluss. Mēs tur bijām gandrīz vai vienīgie, līdz ar pasta darbinieci, viesnīcīņas īpašnieku un kādu zvejnieku, kas bija atgriezies no jūras. Aizgājām no rīta līdz vietējai baznīcīnai un kapsētai, kuŗā zvejnieku dusas vietas kā ar baltiem palāgiem bija pārklātas ar baltiem gliemežvākiem.

Kāds islandietis vienā no ziemeļu ciematiem teica: "Sniegs pie mums uzsniegs kā nu kuŗā gadā.

Vienreiz janvārī, citreiz aprīlī vai maijā. To nekad nevar iepriekš paredzēt."

Dienā, kad devāmies mājup, paguvām vēl aizbraukt uz Rietumu Islandi, apmēram 30 kilometrus no Borgenas pilsētas, uz Eiropas lielākajiem karstajiem *Deildartunguhver* avotiem, - jau tūkstošiem gadu tur no zemes ārā šaujas verdošs 100° ūdens. Atrast šo vietu nebija nemaz tik viegli, jo, cik saprotams, islandieši nav ieinteresēti ārzemju tūristus it visur aicināt, jo tie jau tā lielā skaitā pārplūdinājuši šo mazo, bet pievilcīgo pasaules nostūri. Parastajos tūristu ceļvežos šos avotus nebija iespējams atrast.

Braucām pa grantētu lauku ceļu, kur mums gaŗām aizauklešoja ap 20 pirmklasīgi, enerģiski zirgi vairāku jātnieku pavadībā. Zirgi, starp citu, ir Islandes eksporta lepnums. Viņu sporta zirgus pērk zirgu cienītāji no visas pasaules to izcilās kvalitātes dēļ.

Lielā ģeotermālā avota tuvumā bija vairākas siltumnicās, kuŗās audzē tomātus, izmantojot apsildīšanai dabas dāvātos siltuma avotus, bet pa cauruļvadiem karsto ūdeni tālāk novirza uz divām pilsētiņām un ciematiem turpat blakus, nodrošinot to iedzīvotājus ar siltumu gan ziemā, gan vasarā.

Vera Volgemute Rozīte
(Turpinājums sekos)

Vai aizvadītā gada skaistākā grāmata jau ir jūsu grāmatplauktā?

Z. fon Fēgezaka grāmatu „Senči un pēcteči” varat iegādāties Latvijas grāmatirdzniecības vietās, arī Okupācijas muzeja grāmatu galdā.

Redakcija mīļuprāt jums šo grezno izdevumu izsūtīs pa pastu. Maksa, ieskaitot pasta izdevumus, uz ASV – USD 56,-, uz Eiropas valstīm – Euro 35,-.

Sazinieties ar redakciju; tālr. - +371 67326761, + 371 29439423, e-pasts: redakcija@laiks.us

P.S. Eduarda Silkalna recenziju par Z. fon Fēgezaka grāmatu varat izlasīt mūsu laikraksta Nr.3, kā arī mājaslapas www.laiks.us sadaļā recenzijas.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu.
SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

„Mīlestība ir lēnprātīga, mīlestība ir laipna, tā neskauž, mīlestība nelielās, tā nav uzpūtīga. Tā neizturas piedauzīgi, tā nemeklē savu labumu, tā neskaistas, tā nepiemēn ļaunu. Tā nepriecājas par netaisnību, bet priecājas par patiesību. Tā aplāj visu, tā tic visu, tā cer visu, tā panes visu. Mīlestība nekad nebeidzas.” /1. Kor. 13:4-8/

Ar dziļām skumjām pieminam savu ilggadējo un uzticīgo draudzes locekli

MĀRĪTI SAPIETS

Pateicamies par viņas uzticamo kalpošanu un izsakām visdziļāko līdzjutību viņas ģimenei un tuviniekiem šajā sēru laikā

Apvienotā Lodonas latv. ev. lut. un Miera draudze

No dzīves šķīries

INDRIĶIS ZAĻUMS

Dzimis Ēdolē 1923. gada 5. septembrī, miris Lesterā 2012. gada 9. jūlijā

Piemīnā paturēs
DVF Lesteras nodaļas vecie biedri

Pēc ilgām un grūtām ciešanām mūžībā aizgājis

VALDIS ZĀNS

Dzimis Latvijā 1941. gada 7. novembrī, miris Valkas rajona Brantu pagastā 2012. gada 9. jūlijā

Apbedīts Meža kapos sestdien, 14. jūlijā

Sirsnīgā atmiņā viņu paturēs
Bergmaņu ģimene Lūtonā

Pēc grūtas slimības mūžībā aizgājis mūsu ilggadējais draugs

VALDIS ZĀNS

* Latvijā 1941. gada 7. novembrī,
† Latvijā 2012. gada 9. jūlijā

...Un jauki bija ceļi,
Ko visi kopā gājām;
Liels spožums pārklājies
Pār dienām tām...
N.Kalniņš

Sirsnīgā draudzībā viņu piemin un sēro
Marīta un Viesturs

RADI UN DRAUGI

VIESNĪCA ★★★★★

WWW.HOTELRADIUNDRAUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ “RADI UN DRAUGI”!

SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipogrāfijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipogrāfiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mīkstajos vākos. Tipogrāfija nodrošina ar darbu Madonas pilsētā un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsolīts klientam. Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742
e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Rīga, LV-1013, Tālr. +371 67315026
e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Brīvā Latvija reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,78 par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,39 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 28,60

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2
Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts, iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010
Tālr (redakcija) +371 67326761, +371 29439423, Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”, Cattothorpe Manor, Cattothorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 60; 12 mēnešiem GBP 110. Samaksu ar čeku, PO vai nauda (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650,-; 12 mēneši Kr 1240,-. Naudas pārvedumi: Lettiska Hjälpkommittén, Brīvā Latvija (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. un fakss 08 - 214425.

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 130 eiro; 6 mēn. – 70 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā £3 par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) £35. Zviedrijā – 500 kr.
Komerģiālie sludinājumi £6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespējamais: SIA Madonas Poligrafists

SPORTS

SPORTS

SPORTS

Latvijas karogu Londonas Olimpiskajās spēlēs nesīs Mārtiņš Pļaviņš

Rīgā, Vērmanes dārzā, 17. jūlijā notika olimpiešiem veltīts sarīkojums. Tika nosaukts Latvijas delegācijas karognesējs Londonas Olimpiskajās spēlēs.

Latvijas karognesējs Londonas Olimpiskajās spēlēs Mārtiņš Pļaviņš

Skatītāji varēja aplūkot olimpiešu formas tērpus.

Londonas Olimpiādā Latviju pārstāvēs 46 sportisti 13 sporta veidos. 28 sportistiem tā būs pirmā olimpiāde. Vidējais Latvijas sportista vecums būs 26,8 gadi. Pirms četriem gadiem Latvijas delegācija bija nedaudz "jaunāka" - vidējais sportista vecums bija 26,3 gadi.

Līdzdalība olimpiskajās spēlēs.

Devīto reizi startēs Afanasij Kuzmins (šaušana), **ceturto reizi** - Jeļena Rubļevska un Deniss Čerkovskis (modernā piecīņa), **trešo reizi** - Vadims Vašilevskis (vieglatlētika), **otro reizi** - Aiga Grabuste, Ineta Radēviča, Sinta Ozoliņa-Kovala, Ainārs Kovals, Māris Urtāns, Igors Sokolovs,

Igors Kazakevičs un Valērijs Žolnerovičs (vieglatlētika), Māris Štrombergs (BMX), Jevgeņijs Borodavko (džudo), Kristis Straume (smailošana), Aleksandrs Samoilovs un Mārtiņš Pļaviņš (plūdmales volejbols), **pirmo reizi** - Anastasija Grigorjeva un Armands Zvirbulis (brīvā cīņa), Konstantīns Ovčinnikovs (džudo), Matīss Burģis (galda teniss), Gabriela Ņikitina un Uvis Kalniņš (peldēšana), Ruslans Sorokin un Jānis Šmēdiņš (plūdmales volejbols), Edžus Treimanis, Richards Veide un Sandra Aleksejeva (BMX), Aleksejs Saramotins (šosejas riteņbraukšana), Aleksejs Rumjancevs (smailošana), Artūrs Plēsnieks (svarcelšana), Dmitrijs Trefilovs (vingrošana), Madara Palameika, Lina Mūze, Laura Ikaunieca, Lauma Grīva, Poļina Jeļizarova, Dace Lina, Agnese Pastare, Zigismunds Sirmāis, Mareks Ārents, Jānis Leitis, Dmitrijs Jurkevičs, Arnis Rumbenieks un Edgars Eriņš (vieglatlētika).

Latvijas paraolimpiskā vienība

Aigars Apinis (disks, lode), Andris Ozolnieks (lode), Dmitrijs Silovs (tāllēkšana), Edgars Kļaviņš (tāllēkšana, iespējams – 200 m), Jānis Plotnieks (peldēšana), Liene Gruzīte (vieglatlētika), Taiga Kantāne (disks, lode, tāllēkšana), Richards Snikus (jāšana).

Lielbritānijas vēstnieks sveic Latvijas olimpiešus

Lielbritānijas vēstniecībā Lat-

vijā vēstnieks **Endrū Sopers** 17. jūlijā organizēja pieņemšanu par godu visiem Latvijas sportistiem, kuŗi kvalificējušies Londonas olimpiskajām un paraolimpiskajām spēlēm.

Uz tikšanos bija aicināti vairāk nekā 200 viesu, tostarp Latvijas Olimpiskās komitejas prezidents Aldons Vrubļevskis, Latvijas Paraolimpiskās komitejas prezidente Daiga Dadzīte, Latvijas olimpieši un paraolimpieši, valsts augstākās amatpersonas. Īpaši gaidīti viesi bija Latvijas sportisti, kuŗi aktīvi gatavojas startiem Londonā. Uzrunas teica Lielbritānijas vēstnieks Latvijā, kā arī Olimpiskās un Paraolimpiskās komitejas vadītāji.

Pasaules junioru meistarsacīkstēs vieglatlētikā Barselonā

startēja vairāki Latvijas pārstāvji. Labāko rezultātu sasniegza šķēpmetējs **Intars Išejevs**, izcīnot piekto vietu – 74,12 m. Uzvaru sacensībās ar 78,64 m tālu raidījumu izcīnīja Kešrons Valkots no Trinidadas un Tobago.

Mārcim Grēnam pirmie divi mēģinājumi netika ieskaitīti, bet trešajā šķēpmetējs sasniedza tikai 47,54 m, paliekot pēdējā – 46. vietā.

Meiteņu konkurencē Katrīna Sirmā ieņēma 29. vietu. Savā kvalifikācijas grupā Sirmā labākajā mēģinājumā aizmeta 46,73 m tālu, kas deva 15. rezultātu. Otrā grupā par Sirmo labākus rezultātu sasniedza vēl 14 sportistes. Kvalifikācijas norma bija 54 m, bet iekļūšanai finālā pietika ar 50,79 m tālu raidījumu.

Priecīgu pārsteigumu sagādāja

Afanasij Kuzmins gatavojas savām devītām Olimpiskajām spēlēm

Mūsu basketbolistes priecājas par uzvaru

Dairis Rinčs no Preiļiem. Jau pirmajā kvalifikācijas mēģinājumā (norma – 7,70 m) viņš aizlēca 7,67 m un kvalificējās turpmākām sacensībām. Līdz Andreja Maškanceva Latvijas junioru rekordam pietruka 16 cm. Otro lēcieni Dairis veica 7,33 m tālumā, bet trešo vairs nelēca, jo ar rezultātu 7,67 m viņš jau bija veiksmīgāko duči kā sestā labākā rezultāta īpašnieks. Šogad Latvijā par viņu tālāk lēkuši tikai Elvijs Misāns un Jānis Leitis. Tāllēkšanā startēja 27 dalībnieki. Vistālāk – 8,01 m aizlēca Sergejs Morgunovs (Krievija). Pērnvasar Rinčs spēja aizlēkt tikai 7,31 m. Viņa treneri ir Leonīds Valdonis un Mārīte Lūse.

Finālsacensībās Dairis izcīnīja devīto vietu. Labākajā mēģinājumā viņš aizlēca 7,31 m, neiekļūstot to astoņu sportistu skaitā, kas varēja veikt vēl trīs mēģinājumus. Par pasaules junioru čempionu kļuva krievs Sergejs Morgunovs – 8,09 m.

Gunta Latiševa-Čudare 400 m veica 55,57 sekundēs un ieņēma 32. vietu 40 skrējēju konkurencē. Iekļūšanai pusfinālā vajadzēja 54,70 sek. Guntas nesen Rīgā sasniegtais personiskais rekords ir 54,60. Priekšsacīkšu skrējienā Latiševa-Čudare finišēja pēc 55,57 sekundēm. Uzvaru priekšsacīkstēs ar rezultātu 52,58 sekundes izcīnīja amerikāniete Ešlija Spensere.

* Latvijas vieglatlēte **Poļina Jeļizarova** sacensībās Francijā vēlreiz laboja Latvijas rekordu 3000 m šķēršļu skrējienā – 9:32,71, finišējot otrā vietā. Uzvarēja Etiopijas sportiste Zemzema Ahmeda – 9: 25,85. Jeļizarova sev piederošo Latvijas rekordu laboja par 0,82 sekundēm. Iepriekšējo rekordu viņa sasniedza jūnijā notikušajā Valsts prezidenta balvas izcīņā Valmierā. Poļinas rezultāts šobrīd ir piecpadsmitais pasaulē un septītais Eiropā.

Basketbolistēm ceļazīme uz finālu

Latvijas sievietes basketbola izlase ieguva ceļazīmi uz 2013. gada Eiropas meistarsacīkšu finālturnīru Francijā. Kvalifikācijas sacensībās E grupas pēdējā spēlē mūsu basketbolistes savā laukumā ar 80:47 sagrāva Somiju. Itālijas basketbolistes sīvā cīņā ar 68:61 uzvarēja Grieķijas vienību, nodrošinot gan sev, gan Latvijai iekļūšanu finālturnīrā.

Latvijas sievietes basketbola izlase piekto reizi pēc kārtas un sesto reizi pēc valsts neatkarības atjaunošanas spēlēs Eiropas meistarsacīkšu finālturnīrā. Līdz šim valstsvienības labākais sasniegums ir 2007. gadā izcīnītā ceturta vieta.

P. Karlsons

Intars Išejevs

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

DIEVKALPOJUMI

Apvienotajā Londonas latviešu ev.lut un Miera draudzē:

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, **22. jūlijā**, plkst. 14 dievkalpojums, prāv. Dr. Andris Abakuks. Svētdien, **26. augustā**, plkst.14 dievkalpojums.

Rovfantā, svētdien, **19. augustā**, plkst. 11.30 dievkalpojums.

LIDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Lidsā, LS16 6AH, Lawnswood

kapsētas kapličā, svētdien, **22. jūlijā**, plkst. 14 Kapu svētki.

MANČESTERĀS DRAUDZĒ, māc. G. Putce

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **29. jūlijā**, plkst. 20 dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Eslingenā, Dienvidu baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, svētdien, **22. jūlijā**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas

galds draudzes telpās.

ZVIEDRIJA

Zviedru-Latviešu biedrības nu jau tradicionālā **BALTIEŠU DIENA** šogad notiks sestdien, **8. septembrī**. Kā jau ierasts, būs plašs tirdziņš, kafijas galds un daudz dažādi priekšnesumi. Plašāka informācija sekos. www.svensklettiska.se

Mazo bērnu nometne (3-4 g), Ēlandē, Sandbijā, **23. - 31. jūlijs**. Pieteikties pie Zanes Zaļkalnes, tālr. 070 63 22 006, zane.zalkalns@tele2.se.